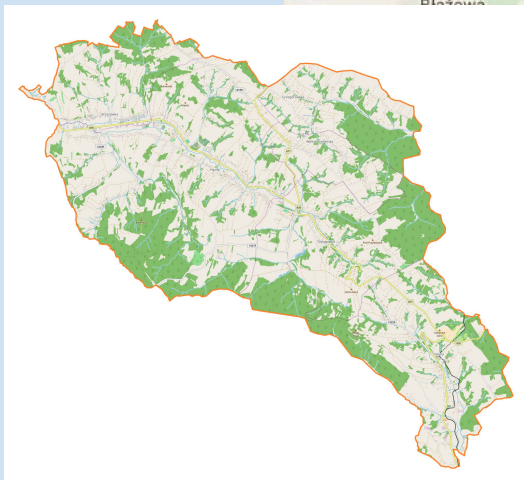
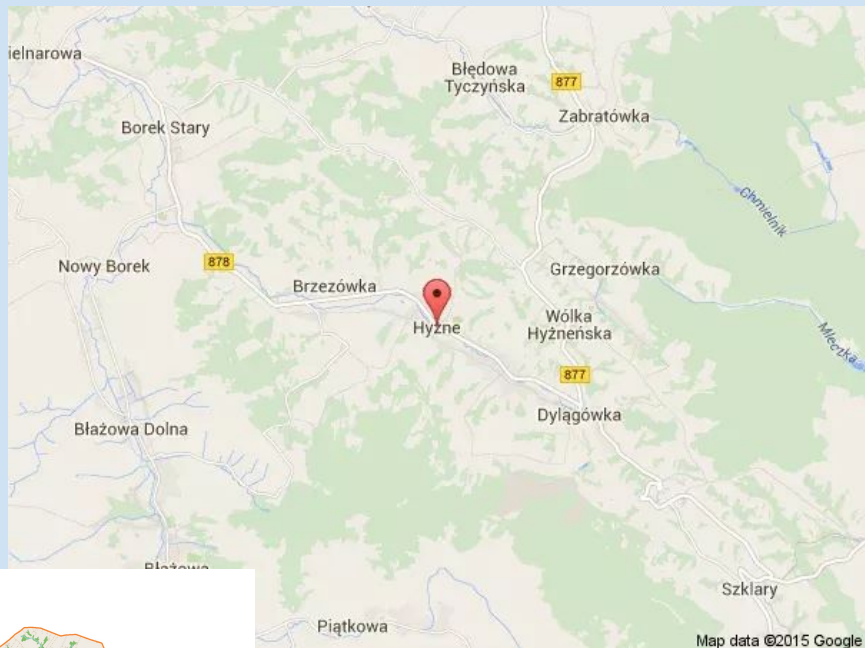

Hyzine

Hyżne

Wieś położona w województwie podkarpackim, w powiecie rzeszowskim na Pogórzu Dynowskim, jest siedzibą Gminy Hyżne. Jej początki sięgają XIV wieku. W Hyżnem mieszka około 2800 osób.

HISTORIA

Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej

Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Hyżnem to barokowy kościół słynący z cudownego obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem (przed 1590 r.), który według legendy ocalał przed Tatarami w 1624 r. Obraz został koronowany w 1932 r., a kościół wraz z dzwonnica, z dzwonem "Jan" (1649 r.) znajduje się na malowniczym wzgórzu.

Dworek w Hyżnem

Dworek w Hyżnem to zabytkowy budynek związany z rodziną generała Władysława Sikorskiego. W dzieciństwie przebywał tam przyszły dowódca i polityk, dlatego miejsce to ma duże znaczenie historyczne dla miejscowości. Dworek jest pamiątką po dawnych czasach i przypomina o ważnej postaci związanej z Hyżnem. Obecnie stanowi element lokalnego dziedzictwa i historii regionu.

Generał Władysław Sikorski

Był polskim generałem i politykiem, który odegrał ważną rolę w walce o niepodległość Polski oraz podczas II wojny światowej. Pełnił funkcję premiera rządu polskiego na uchodźstwie i Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych, organizując walkę Polaków u boku aliantów.

W młodości był związany z miejscowością Hyżne, gdzie mieszkał i uczęszczał do szkoły ludowej. Okres spędzony w Hyżnem miał duży wpływ na jego wychowanie patriotyczne i kształtowanie poglądów.

Zginął w 1943 roku w katastrofie lotniczej w Gibraltarze. Do dziś jest pamiętany jako jeden z najważniejszych polskich przywódców czasu wojny.

Strój ludowy

Strój męski obejmuje materiałową koszulę i spodnie oraz buty z cholewką. Koszula była przepasana długim, zdobionym pasem.

Na koszulę zakładano kamizelkę. Całość była dopełniona czarnym kapeluszem.

Strój damski obejmował kolorową spódnicę, pod którą noszono póthalkę. Dolna część spódnicy obszyta była tasiemkami. Na spódnicę zakładano zapaskę. Ważnym elementem była również koszula, na którą zakładano gorset. Głowę przyozdabiano białą chustą a szyję czerwonymi koralami.

Elementem stroju były również sznurowane buty na obcasach.

Gwara

Coraz rzadziej słyszy się gwara w miejscowości, jednak w dalszym ciągu jest to świadectwo dawnych czasów.

Słowa wypowiadano głośno, z charakterystycznym akcentem, czasami przeciągając je. Osoba, która przyglądałaby się rozmowie, mogłaby odnieść wrażenie, że uczestnicy kłócą się, a w rzeczywistości tylko rozmawiają.

Słownik Gwary:

Bajzel - nieporządek

banianka - zupa z dyni

bociek - bocian

chatupa - dom

drewutnia - szopa na porąbane drewno

fyrtać - szybko mieszać

Gomółki

Gomółki to tradycyjna potrawa regionalna Podkarpacia, w tym okolic Hyżnego, przygotowana z twarogu.

Przepis na gomółki:

- 1 tyżeczka kminku
- 3 żółtka
- sól, pieprz
- 50 dag tłustego białego sera

Ser utrzeć z żółtkami, kminkiem, pieprzem i solą. Uformować kulę. Ułożyć na blasze, wstawić do lekko rozgrzanego piekarnika, i powoli suszyć. Można je podawać z pieczywem.

TERAŹNIEJSZOŚĆ

Szkola

Szkola Podstawowa w Hyznem to publiczna placówka oświatowa znajdująca się w województwie podkarpackim. Jej patronem jest Władysław Sikorski – generał Wojska Polskiego i premier Rządu RP na uchodźstwie podczas II wojny światowej. Został wybrany na patrona, ponieważ był związany z miejscowością, Hyzne i w młodości uczęszczał do tutejszej szkoły.

Hyżniacy

Zespół Pieśni i Tańca „Hyżniacy” powstał w 1973 roku w Hyżnem i działa przy Gminnym Ośrodku Kultury. Jest to zespół folklorystyczny kultywujący tradycje ludowe regionu rzeszowskiego.

W repertuarze zespołu znajdują się polskie tańce narodowe oraz tańce i pieśni ludowe, m.in. rzeszowskie, przeworskie i krośnieńskie.

„Hyżniacy” występują podczas uroczystości lokalnych, festiwali i przeglądów folklorystycznych w Polsce oraz za granicą.

Zespół skupia dzieci, młodzież i dorosłych, dzięki czemu tradycje ludowe są przekazywane kolejnym pokoleniom.

Skwer im. gen. Władysława Sikorskiego

Skwer imienia generała Władysława Sikorskiego został otwarty w 2022 roku jako miejsce rekreacji i spotkań mieszkańców Hyżnego. Powstał w celu upamiętnienia wybitnego polskiego dowódcy i polityka, który swoje dzieciństwo i młodość spędził w tej miejscowości.

Na terenie skweru znajduje się pomnik generała Sikorskiego, fontanna, ławki oraz elementy małej architektury służące wypoczynkowi i integracji mieszkańców. Skwer pełni także funkcję edukacyjną i patriotyczną, przypominając o historii oraz związkach generała z Hyżnem.

Dziękujemy za obejrzenie prezentacji

i zapraszamy do odwiedzenia tej pięknej wsi.

Julia Kotarba

Piotr Kmiecik

Tomasz Rybka

Julia Złamaniec

źródła zdjęć

<https://powiat.rzeszowski.pl/aktualnosci/z-okazji/skwer-i-pomnik-generalawladyslawa-sikorskiego-w-hyznem/> ,

<https://www.facebook.com/Hyzniacy/> , <https://gok.hyzne.pl/wydarzenia-2023/50-lat-hyzniacy/> ,

<https://www.niedziela.pl/artykul/117586/nd/Gomolki> , <https://zprzytupem.eu/lasowiackie-gomolki/> ,

<https://folklor.pl/kostiumy/stroj-rzeszowski/> , https://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Sikorski ,

https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Hy%C5%BCne_%28gmina%29_location_map.png ,

<https://conadrogach.pl/miejscowosc/podkarpackie/hyzne/mapa-samochodowa/> ,